

Kruidtuinlaan 50 bus 165
B - 1000 Brussel
T. +32 2 508 85 85
vraag@mi-is.be
www.mi-is.be

Aan de Voorzitter van het OCMW van
Mortsel
Deurnestraat 57
2640 Mortsel

Onderwerp: Geïntegreerd inspectieverslag POD MI

Dienst: Inspectiedienst POD MI

Datum:

Uw brief van:

Bijlage(n): 1

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: MORTSEL/RMID/ 2021

Betreft: Geïntegreerd inspectieverslag

Geachte Voorzitter,

Hierbij vindt u het verslag van de inspecties die plaatsvonden in uw centrum op 26, 27 en 31 mei 2021.

Dit inspectieverslag bestaat uit drie delen:

- Een algemene analyse over het verloop van de inspectie, de resultaten van de inspecties en de aanbevelingen
- Een bijlage per gecontroleerde materie met de verschillende boekhoudkundige tabellen en uitleg over de gevolgde procedure
- De controletabellen per begunstigde

Indien u vragen hebt over deze controle, kunt u contact opnemen met uw inspecteur via mi.inspect_office@mi-is.be.

Briefwisseling dient gericht te worden aan de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie (POD MI), Dienst Inspectie, Kruidtuinlaan 50 bus 165, 1000 Brussel.

I. INLEIDING

De missie van de POD Maatschappelijke integratie is de voorbereiding, uitvoering, evaluatie en opvolging van het federale beleid voor maatschappelijke integratie, waardoor ieders sociale grondrechten op duurzame wijze worden gegarandeerd.

De controles die door de inspectiedienst in de OCMW's worden uitgevoerd, passen in deze missie en gaan uit van de volgende visie ;

- **Controle** op de toepassing van de federale wetgeving voor maatschappelijke integratie aan de hand van juridische, administratieve en financiële inspecties
- **Advies** aan de OCMW's over het wettelijk kader en de concrete toepassing van de regelgeving
- **Kennis:** door haar schakelfunctie tussen de administratie en de actoren op het terrein draagt de dienst inspectie bij tot de strategische voorbereiding van het beleid inzake maatschappelijke integratie.

Om deze opdracht tot een goed einde te brengen, stelt de inspectiedienst zich de volgende doelstellingen;

- Toezien op een uniforme en correcte toepassing van de wetgeving en reglementering aangaande de subsidies die de federale staat toekent aan de OCMW's.
- Houden van doelgerichte, uniforme en periodieke controles van de OCMW's op boekhoudkundig, administratief en juridisch vlak. Deze controles dragen bij tot de gelijke wettelijke behandeling van de gebruikers van de OCMW-diensten.
- Verzamelen van informatie om het beleid inzake maatschappelijke integratie en armoedebestrijding te optimaliseren.
- Uitbouwen van structurele en kwalitatieve relaties met de OCMW's (belangrijkste partners van de federale administratie) met het oog op een goede communicatie en een kwaliteitsvolle dienstverlening.
- Uitwisselen van informatie met de interne diensten van de POD MI.
- Meewerken aan het actieplan voor de strijd tegen de sociale fraude waartoe in 2011 door de Regering werd besloten.

Met deze controles wil de dienst inspectie de waarden van de POD MI verdedigen;

- Respect
- De kwaliteit van de dienstverlening en klantvriendelijkheid
- Gelijke kansen voor iedereen
- Diversiteit
- Openstaan voor verandering

De procedure voor de controles wordt toegelicht op de website van de POD MI (<http://www.mi-is.be/nl/tools-ocmw/handleiding>).

2. INSPECTIES

	Omschrijving	Jaar	Bijlage
1	Wet van 02/04/1965: controle van de medische kosten	<i>Geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 1: Controle van de medische bewijsstukken, Wet van 02/04/1965
2	Wet van 02/04/1965: boekhoudkundige controle	<i>Geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 2: Controle toelagen, Wet van 02/04/1965
3	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: controle van de sociale dossiers	2020	Bijlage 3: Controle van de sociale dossiers, Wet van 26/05/2002
4	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: boekhoudkundige controle	<i>Geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 4: Controle van de toelagen, Wet van 26/05/2002
5	Stookoliefonds (verwarmingstoelage)	<i>Geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 5: Controle van het Stookoliefonds
6	Controle van het Uniek Jaarverslag	<i>Geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 6: Controle van het Uniek Jaarverslag
7	De behandeling van de knipperlichten	<i>Geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 8: Controle van de knipperlichten, OB van 14/03/2014

U vindt een gedetailleerde beschrijving van de uitgevoerde controles in de bijlagen van dit verslag

3. VOORBEREIDING EN VERLOOP VAN DE INSPECTIE

De informatie betreffende de voorbereidingen van de inspecties werd via mail aan uw OCMW gestuurd op 26/04/2021 .

Bij aanvang van de inspecties waren alle gevraagde stukken beschikbaar.
Deze stukken waren van een goede kwaliteit zodat de controle vlot verliep.

De inspecteur heeft de controles in uitstekende werkomstandigheden kunnen uitvoeren. Tevens wenst de inspecteur de goede medewerking van uw personeelsleden te benadrukken. Zij beantwoordden alle gestelde vragen en hebben indien nodig bijkomende informatie verschaft.

4. VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

De opmerkingen en aanbevelingen hieronder zijn een herinnering aan de juiste toepassing van de voorschriften en/of procedures en/of het onderzoek van de subsidievoorwaarden en/of goede praktijken die voor de gecontroleerde materies moeten geïmplementeerd worden.

Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers

Opmerkingen die al tijdens de vorige inspectie zijn gemaakt:

- Sociale balans is een onderzoek waarbij alle levensdomeinen aan bod komen en niet enkel de toekenningsvoorwaarden worden onderzocht.
- Motivatie bijzondere toelage GPMI ontbreekt
- Wettelijke voorwaarden opmaak GPMI

- Verhoogde toelage dakloze werd te vroeg aangevraagd

Op volgende punten werden nog belangrijke verbetermogelijkheden vastgesteld:

Er werd vastgesteld dat wanneer er variabele inkomsten zijn er geen nieuw **sociaal verslag** wordt opgemaakt die de beslissing van de Raad voorafgaat. Elke beslissing van de Raad voor Maatschappelijk Welzijn moet voorafgegaan worden door een sociaal onderzoek en een sociaal verslag. (artikel 19§1, Wet betreffende het RMI van 26 mei 2002). De bijgewerkte situatie van de aanvrager moet worden voorgelegd en de eventuele bewijsstukken moeten bij het dossier worden gevoegd.

Momenteel worden nog niet alle **beslissingen aangetekend** verzonden of tegen ontvangst afgetekend. Overeenkomstig artikel 21§4 van de Wet betreffende het RMI van 26 mei 2002 dienen beslissingen binnen de acht dagen bij aangetekende zending of tegen ontvangstbewijs aan betrokkene betekend te worden.

In geval van niet-werkbereidheid omwille van gezondheids- en/of billijkheidsredenen, die werden aanvaard door de Raad voor Maatschappelijk Welzijn (of BCSD) beveelt de inspectie aan om ze te specificeren in de beslissing en ze mee te delen aan de aanvrager.

Volgens artikel 3, §5 van de wet van 26 mei 2002 moet de aanvrager bereid zijn om te werken om het recht op maatschappelijke integratie te kunnen genieten, tenzij gezondheids- of billijkheidsredenen hem of haar dit verhinderen.

Er werd vastgesteld dat er voor de berekening van het leefloon door het OCMW rekening werd gehouden met **verplaatsingskosten**. Voor de berekening van het leefloon mag er geen rekening gehouden worden met de kosten verbonden aan de tewerkstelling (bv woon-werkverkeer). De tegemoetkoming die betrokkene ontvangt voor de verplaatsingskosten en kilometervergoeding in het kader van een tewerkstelling of opleiding worden niet als inkomsten beschouwd en zijn vrijgesteld.

Het lezen van de kennisgevingen van beslissingen heeft aangetoond dat de **kennisgevingen inzake de weigering van het recht op maatschappelijke integratie** niet altijd volledig of voldoende gemotiveerd waren. Deze motivering moet afdoende zijn en moet zowel betrekking hebben op de juridische als op de feitelijke elementen die aan de beslissing ten gronde liggen (artikel 21 van de wet van 26/05/2002). Tijdens de debriefing werd hierover de nodige verduidelijking gegeven door de inspecteur.

De sociale balans is onderdeel van het sociaal verslag en contactenblad dat aanwezig is in het dossier bevat ook relevante informatie. De inspectie merkt op dat er positieve evolutie heeft plaatsgevonden ten opzicht van de vorige controle. Momenteel wordt in de sociale balans regelmatig werk en gezondheid als uitgangspunt gebruikt, maar dit kan ruimer bekeken worden bv. justitie, vervoer, sociale contacten, huisvesting,... Geef zeker ook ruimte aan de cliënten om aan te geven wat ze zelf belangrijk vinden.

Er is recht op een **verhoogde toelage dakloze van 100%** gedurende ten hoogste 2 jaar indien het leefloon wordt toegekend aan een persoon die de hoedanigheid van dakloze verliest door een woning te betrekken als hoofdverblijfplaats. Wanneer het OCMW een verhoogde toelage dakloze aanvraagt wanneer betrokkene de hoedanigheid van dakloze nog heeft zal de aangevraagde toelage worden teruggevorderd.

Om recht te hebben op de **toelage verlening GPMI** dient het OCMW via het sociaal onderzoek te evalueren dat de maatregelen genomen in het GPMI gedurende de periode waarin het OCMW de eerste toelage genoot onvoldoende hebben geleid naar een doeltreffende integratie van de betrokkene en waarbij het OCMW vaststelt dat er een meer intensievere begeleiding noodzakelijk is. Deze evaluatie dient ten vroegste 1 maand voor het aflopen van het eerste jaar en ten laatste een maand na het aflopen van de het 1ste jaar geëvalueerd te worden. Dergelijke evaluatie kon niet teruggevonden worden in het dossier. Tevens dient een gemotiveerde beslissing genomen te worden door de Raad of het bevoegde orgaan. Deze gemotiveerde kennisgeving is niet teruggevonden in het dossier. Om deze reden zal de aangevraagde toelage verlening GPMI worden teruggevorderd in 1 dossier.

Er zijn meerdere **verbeterpunten** wat het **GPMI** betreft:

- uw centrum beperkt **de duur** van het GPMI tot 1 jaar. De inspectie stelt voor om in het GPMI enkel de datum van inwerkingtreding te vermelden en binnen een potentiële ruimte/tijd de verschillende doelstellingen te plannen die moeten worden uitgevoerd, aangezien deze plaatsen/tijd variabel kunnen zijn in functie van de doelstellingen. Er werd vastgesteld dat er een GPMI werd opgesteld zonder een duurtijd. Om deze reden zal de aangevraagde toelage worden teruggevorderd.
- Het is belangrijk om bij de **engagementen van het OCMW** in het GPMI een opsomming te maken van de aanvullende hulp die het OCMW zal bieden. Verbintenissen die betrekking hebben op de wettelijke verplichting van het OCMW zoals bv uitbetalen van het leefloon, horen niet opgenomen te worden in het GPMI.
- Het GPMI contract voorziet in een regelmatige **evaluatie** van het contract, ten minste 3 maal per jaar (ten minste 2 maal per jaar tijdens een persoonlijk treffen). Er werd vastgesteld dat de verplichte evaluaties niet steeds aanwezig zijn in het dossier. Dit kan mogelijk te wijten zijn aan de gezondheidscrisis die heerste in 2020. Wanneer er echter bij een volgende controle onvoldoende evaluaties aanwezig zijn kan dit aanleiding geven tot terugvordering van de toelage GPMI.
- Een GPMI voor een student moet opgemaakt worden voor de volledige **duur van de studies**.
- De **bevoegdheidsclausule** opgenomen in de opgestelde GPMI contracten voor studenten dient aangepast te worden. Bij verhuis van een student blijft het OCMW van Mortsel bevoegd.
- Er werd vastgesteld door de inspectiedienst dat wanneer er een GPMI wordt opgemaakt inzake studies met een voltijds leerplan een aantal **inhoudelijke verplichtingen** niet worden opgenomen in het contract. (Bv jongere moet bewijs leveren inschrijving studie met voltijds leerplan, rechten laten gelden op studietoelage,..) Al deze inhoudelijke verplichtingen kan u nalezen in de omzendbrief punt 2.3.5.2 specifieke voorwaarden voor een GPMI inzake studies met een voltijds leerplan.

5. DEBRIEFING EN ALGEMENE OPMERKINGEN

5.1 Evolutie ten opzichte van eerdere controles

De controle van de sociale dossiers laten een goede opvolging van de dossiers zien. Er is een positieve evolutie merkbaar in de opmaak van de sociale balans, en voor de opmaak van het GPMI is het OCMW bezig met de nodige aanpassingen door te voeren.

5.2 Debriefing

De resultaten van de controles werden overlopen in aanwezigheid van het diensthoofd van de sociale dienst en de 2 teamleaders van de sociale dienst. Dit verliep in een constructieve sfeer waarbij het OCMW zich kon vinden in de gemaakte opmerkingen en waar ruimte was voor vragen en verduidelijking.

6. CONCLUSIES

De onderstaande tabellen geven een overzicht van de eventueel te weinig ontvangen toelagen en de te veel ontvangen toelagen.

Te weinig ontvangen toelagen

De inspecteur stelde geen tekorten vast tijdens de controle.

Te veel ontvangen toelagen

Controle	Periode	Terugvordering	Terugvorderingsprocedure	Terugvorderingsperiode
Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers	Jaar 2020	Cf. bijlage nr. 3	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten

Mag ik u verzoeken om uw akkoord binnen een termijn van 15 dagen volgend op de ontvangst van dit verslag te verzenden naar mi.inspect_office@mi-is.be

Als er geen antwoord volgt binnen de opgelegde termijn wordt dit beschouwd als een aanvaarding van de resultaten van de inspectie.

Met vriendelijke groeten,

Voor de Voorzitter van de POD Maatschappelijke Integratie:
Het diensthoofd van de inspectiedienst,

Annemarië De Knijf

BIJLAGE 3
CONTROLE VAN DE DOSSIERS MET RECHT OP MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE (WET VAN 02/04/2002), OVEREENKOMSTIG ART 57 VAN HET KB VAN 11/07/2002 – JAAR 2020

De controle had betrekking op de volgende elementen:

- de analyse van de procedure die toegepast dient te worden in het kader van de wet van 26/05/2002;
- de controle op de toepassing van de wetgeving op basis van een selectie van individuele dossiers.

1. ALGEMENE ANALYSE VAN DE PROCEDURE

Dit is de procedure die toegepast dient te worden in het kader van de wet:

- Inschrijving van de aanvragen in een register;
- Afleveren van een ontvangstbewijs;
- Opstellen van een aanvraagformulier;
- Aanwezigheid van bewijsstukken;
- Sociaal onderzoek van een maatschappelijk werker om na te gaan wat de situatie van de aanvrager is op het ogenblik van de indiening van de aanvraag;
- Beslissing van de Raad voor Maatschappelijk Welzijn binnen de 30 dagen volgend op de aanvraag + kennisgeving aan de betrokkene binnen de 8 dagen.
- Opmaak GPMI binnen de 3 maand na de eerste toekenningsbeslissing

De procedure niet correct werd toegepast met betrekking tot de volgende elementen:

- de beslissingen;
- de kennisgevingen;
- verhoogde toelage dakloosheid

2. CONTROLE VAN INDIVIDUELE DOSSIERS OP BASIS VAN EEN STEEKPROEF

20 individuele dossiers werden gecontroleerd.

U vindt een gedetailleerde beschrijving van deze controle per begunstigde in controletabel 3.

3. CONCLUSIE

In bepaalde dossiers die vermeld worden in controletabel 3 heeft uw centrum de procedure met betrekking tot de het recht op maatschappelijke integratie niet nageleefd en/of de wetgeving niet op een correcte manier nageleefd; de aanbevelingen ter zake werden geformuleerd in deel I van dit verslag.

De dossiers waarvoor verbeteringen zullen worden uitgevoerd door **onze** diensten zijn weergegeven in Controletabel 3.